

Неправителствените организации и военно-патриотичното възпитание на младите хора в България

Становище на Асоциацията на Сухопътните войски на България

Напълно сме съгласни с организаторите на заседанието, че на тази първа за годината дискусия ще разгледаме една значима за изграждането на отбранителните способности тема, която през последните години не попада във фокуса на обществения дебат - военно-патриотичното възпитание на младите хора в България. И напълно резонно възникват няколко крещящи въпроса, които сме си задавали през последните години:

- Не е ли много късно поставена тази тема от Министерството на отбраната, правителството, парламента. Може би трябваше да се обсъдят проблемите преди да влезем в тази глобализирана общност и преди да вземем решенията за реформи във въоръжените сили и премахването на наборната военна служба.
- Към коя част от населението да насочим усилията, след като имаме вече над 2,2 млн. пенсионери, 1.8 млн. роми, близо 800 хил. турци, които са в България и които попълват основната част от категорията „млади българи“. За съжаление голяма, ако не по-голямата част от младите българи са в чужбина и изповядват много от тях други ценности
- В каква среда провеждаме нашата военно патриотична дейност, след като на най-високо ниво в държавната йерархия се говори за приобщаване само към европейските ценности, относителна идентичност на нациите. Когато националната идентичност и патриотизма не пронизват системата на образование, когато се отказваме от традиции и национално достойнство и позволяваме на чужди институции и агенции да насаждат техните възгледи за света, региона и за самата България без никакъв отпор от наша страна.
- И къде са младите българи в самата България. Те са в университетите, училищата, армията, полицията, службите за сигурност, които като институции са задължени да работят за патриотичното и в частност за военно-патриотичното възпитание на своите членове. Но дали го правят е въпроса. Не ми е приятно да споменавам факти от проведени разговори, където дори офицери показват непознаване на военната ни история, камо ли за сержанти и войници. Не желаят да присъстват на чествания на забележителни годишнини, показват ясна неприязън към славното ни минало. И как да знаят, като такова обучение и военнопатриотично възпитание отсъства от програмите за подготовка на войските. Откъде тези деца постъпили в казармата като сержанти и войници ще изучават военната ни история и ще се гордеят с нея. Затова ще уринират по военните паметници. Същото се отнася за университетите, училищата, където учащите се изучават всичко друго непотребно и потребно, но не и това, кои са, какви са и с какво да се гордеят. Да не говоря за сайтовете, където всяко обръщане към спомен от военната ни история и някой пълководец води до обидни забележки от

личности, скрити зад партизански и мафиотски имена, граничещи с показан антибългаризъм. Да не говоря за медиите, особено телевизии и вестници, които са запълнени с програми и материали, очернящи всичко българско, да не говорим за военнопатриотично, където за честване на бележита годишнина от нашата военна история се отделят няколко секунди, след което следват цели предавания, възхваляващи чужди начини на живот, убийства, изнасилвания, погроми и какво ли не пошло и отвратително. Имам чувството, че гледам само американски жълти телевизии и чета жълти вестници постоянно. Може би там, в тези институции и медии нещата не стоят в ред и военнопатриотичното възпитание е оставено на плещите на немощните и лишени от средства и места за работа военно патриотични организации.

Не искам да си спомням честването на 100-годишнината от Балканските войни, провеждано под ръководството и контрола на МВР, едно срамно за цялата армия, за Министерството на отбраната и за самата държава решение с жалките остатъци от средства хвърлени за това честване на най-победоносната и справедлива война, която сме водили в съвременната ни история. И как никой не се опълчи срещу това решение, явно целящо да уязви и Върховния главнокомандващ и министерството на отбраната и въоръжените сили и историята ни като цяло.

Предизвикателствата на глобализацията, миграционните потоци и мултикултурализма издигат определени проблеми пред държавната, повтарям пред държавната политика за възпитание на населението в патриотизъм и съхранение на националната ни идентичност. И тук нямат отношение никакви европейски закони, комисии, парламент, с чиито решения сме свикнали да се оправдаваме за своите решения. Това е отношението на нашите институции, на нашите три вида власти без изключение, на нашите медии, на самите граждани към България, към най-старата държава в Европа, към запазването на националната ни идентичност като българи, към бъдещето на България. И затова, на основата на собствената ни политика и отношение към България, някои изследователи ни поставят в сред изчезващите нации в Европа. Някой замисля ли се какво направихме за четвърт век демократични проблеми за нашата родина, която е преживяла 167-годишното византийско асимилиране и 500-годишното османско владичество и робство и е оцеляла като нация. Някой замисля ли се, че това не е било проблем нито при капитализма и фашизма, нито при социализма и комунизма, нито е било проблем в цялата ни повече от 1300 години история, а стана проблем сега, в условията на демократичното ни развитие като свободна суверенна страна, в условията на пазарна икономика и с подкрепата на целия „мислещ ни само доброто“ и „свободен“ свят.

Нужна е нова държавна политика за съхранение на националната ни идентичност, за патриотично и в частност за военнопатриотично възпитание на населението и особено на младите. Вече трето поколение расте в обстановка на преклонение пред чужди ценности, в обстановка на отричане на българското и това последно поколение ако го изпуснем от ползрението си наистина ще загубим България. Да, военнопатриотичното възпитание като компонент на националната идентичност играе важна роля, защото много малко неща от нашата история, култура, знания, традиции, иновации имат някакво определящо значение като постоянни величини за нейното издигане. Всичко е отричано, хулено вече, дори нашите идеали, поети, писатели, революционери, политици, достижения, иновации. Останаха непреходни и стабилни само нашият български език, нашите народни песни,

нашата военна история и статута ни на единствената държава, която не си е променяла името си през вековете. Но доколко това ни носи достойно място във формиращата се общоевропейска идентичност и дали тази общоевропейска идентичност има намерение да съхрани нашата идентичност като нация в бъдеще си остава сериозен въпрос и проблем.

В този аспект и нараства ролята и значението на Министерството на отбраната, на всичките му структури, на Въоръжените сили и на военнопатриотичните организации в съхранението на националната ни идентичности нейното развитие в бъдеще и за военнопатриотичното възпитание на младите българи. И дейността трябва да се развива в следните три направления:

- Формиране на активна медийна политика на МО, съчетана с дейността на военнопатриотичните организации и с използване на всички средства и органи за въздействие. Вместо да се чудим как да продадем за жълти стотинки Военно издателство, за да покрием някоя дупка в бюджета, как да закрием в Българска армия и ВТК и всичките издания на военнопатриотичните организации, трябва да обединим всичко в едно. Трябва да формираме единен национален център, щаб ако искате, с местни такива доброволни центрове, действащи по единна стратегия и програма и използващ всички средства, с които разполагаме, както и тези на въоръжените сили по места, военните клубове, музеи и библиотеки.
- Второто направление е военното обучение в училищата и университетите, разширяване на целите, обхвата, съдържанието и продължителността на обучението. Натова рихме армията да провежда занятията в училищата, защото е по-евтино и отхвърлихме огромната маса от резервисти и запасни, които имат възможности да покрият цялата мрежа от училища и университети. Но това е само началото. С този обем от лекции и по тематична насоченост малко можем да постигнем във военнопатриотичното възпитание. То трябва да стане част от целия учебен материал от букварите до лекционния фонд в университетите. То трябва да намери място и в програмите за подготовка на войските, да има час по родолюбие ежеседмично или с него да започва всеки учебен ден.
- На трето място е подкрепата на всички инициативи на военнопатриотичните организации, които имат за цел възпитанието в родолюбие. А те не са малко.

Ще спомена за патриотичната инициатива „Една детска сълза-една молитва“, дело на 12 военнородолюбиви организации с подкрепата на Обществения съвет по въпросите на отбраната, която стартира през м.октомври. Тя е насочена към младите българи и децата в неравностойно положение. Досега в инициативата са се включили над 120 читалища, десетки съюзи на интелектуалци, областни и общински администрации. Проведени са над 160 мероприятия само за последните два месеца. И на 3 март с концерт детските състави ще поздравят с националния празник нас и софийската общественост, а след това и в другите градове на страната. Ще спомена честванията за годишнините от Балканската война, националните въстания, организирани по инициатива и с участието на нашите организации, десетките паметници и паметни плочи, строени с пари и по идея на нашите организации, стотиците книги, написани от тях.

С чувство на малко гордост ще Ви съобщи че Асоциацията на Сухопътните войски , на която съм председател работи по седем програми и проекти, всички свързани с военно-патриотичното възпитание. Разработваме и издаваме Алманах на Сухопътните войски, от който през тази година ще излезе втория том, Ще излезе от печат том Първи от Историята на Сухопътните войски. Работи се и по следващите томове на Алманаха и Историята на Сухопътните войски. Ежегодно участваме в международен екологичен фестивал с участието на десетки страни, където награждаваме най-добър български филм, организираме конкурс за детска рисунка „Зелената България и моя роден град“. Десетки са вече мероприятията които провеждаме в подкрепа на отбраната и мисията на армията. Имаме контакти с над 30 организации, военнородолюбиви и над десет екологични в цялата страна, с които си партнираме. И това ако не е нашата помощ във възпитанието в родолюбие на населението и младите българи, здраве му кажи

Но повечето военнородолюбиви организации имат едни и същи проблеми, с които не могат да се преборят. Това е недостига на средства и места за работа и негативното отношение на институциите към тяхната дейност. Не на последно място това е нежеланието на кадровите офицери и сержанти да работим съвместно. И това нежелание често е насаждано със заповеди от министри и началници, независимо от законовото право на военнослужещите да членуват в нашите организации.

генерал- лейтенант Кирил Цветков (о.р)

Председател